

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

PEDAGOŠKI INŠTITUT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VASO PRIHODNOST

»Krepitev socialnih in državljanskih kompetenc strokovnih delavcev«

Le z drugimi smo

Dr. Mirjam Milharčič Hladnik
ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije

Ženske in otroci kot selivci in manjštine: razvijanje sočutja in razumevanja
Migracije in manjštine: medkulturni odnosi in sodobne oblike integracijskih praks

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Kdo med njimi je migrant?

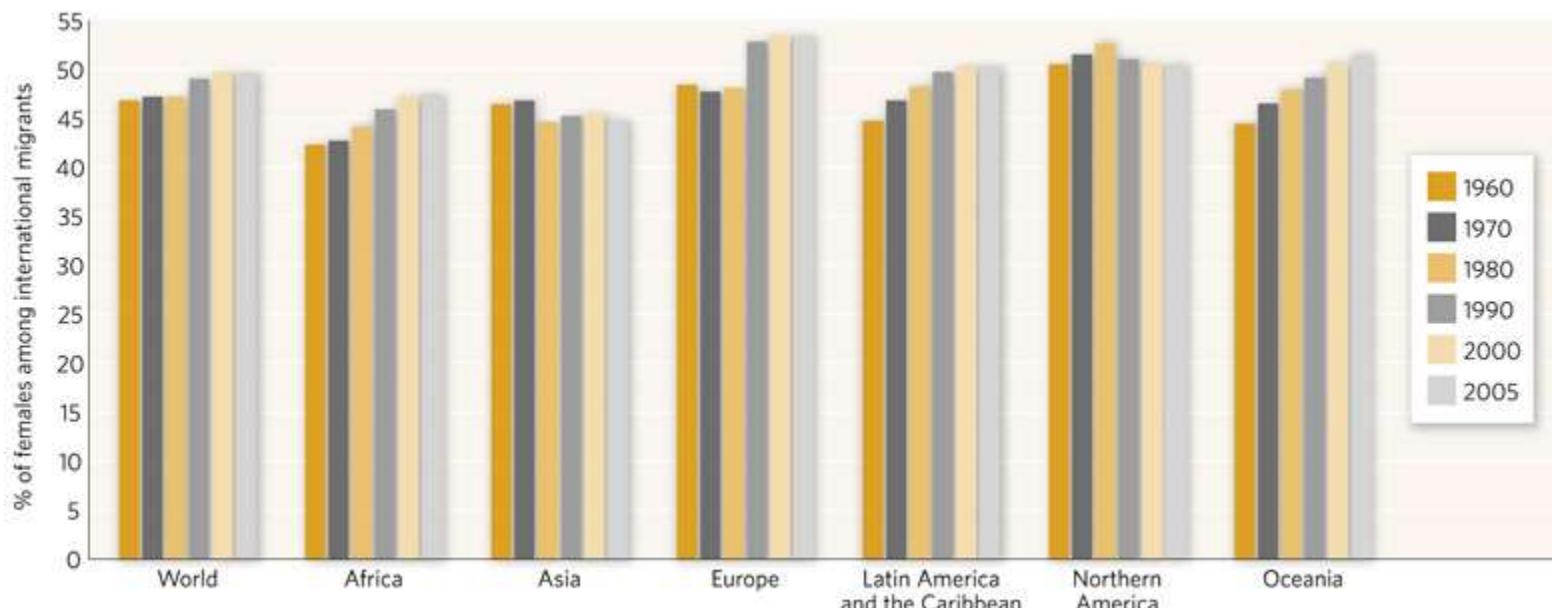

ŽENSKA MIGRACIJA

Feminizacija migracij danes?

Figure 5: Trends in Female Migration by Continent/Region, 1960-2005

Source: UN Population Division. 2006. Trends in Total Migrant Stock: The 2005 Revision.

Feminizacija migracij v preteklosti?

Podatki za avstrijske
državljanke in
državljanke v Turčiji,
Egiptu, Afriki in
Aziji leta 1900

Place of Living	Men (N)	Women (N)	TOTAL (N)	Men (%)	Women (%)	Men (%)	Women (%)
Turkey (Europe)	2,381	1,841	4,222	43.0	30.8	56.4	43.6
Konstantinopel	1,923	1,385	3,308	34.8	23.2	58.1	41.9
Salonichi	191	190	381	3.5	3.2	50.1	49.9
Adrianopel	62	74	136	1.1	1.2	45.6	54.4
Skutari	54	40	94	1.0	0.7	57.4	42.6
Üsküb	35	34	69	0.6	0.6	50.7	49.3
Durazzo	21	21	42	0.4	0.4	50.0	50.0
Turkey (Asia)	1,314	1,174	2,488	23.8	19.7	52.8	47.2
Smyrna	466	459	925	8.4	7.7	50.4	49.6
Jerusalem	296	301	597	5.4	5.0	49.6	50.4
Saffed	301	178	479	5.4	3.0	62.8	37.2
Beirut	43	63	106	0.8	1.1	40.6	59.4
Aleppo	47	38	85	0.8	0.6	55.3	44.7
Jaffa	39	34	73	0.7	0.6	53.4	46.6
Damaskus	32	30	62	0.6	0.5	51.6	48.4
Kaiffa	25	28	53	0.5	0.5	47.2	52.8
Egypt	1,654	2,851	4,505	29.9	47.8	36.7	63.3
Alexandria	605	1,564	2,169	10.9	26.2	27.9	72.1
Kairo	466	741	1,207	8.4	12.4	38.6	61.4
Port Said	317	318	665	5.7	5.3	47.7	47.8
Suez	119	97	216	2.2	1.6	55.1	44.9
Mansura	53	56	109	1.0	0.9	48.6	51.4
Ismailia	67	40	107	1.2	0.7	62.6	37.4
Africa & Asia	182	103	285	3.3	1.7	63.9	36.1
Tunis (Land)	19	7	26	0.3	0.1	73.1	26.9
Tripolis	12	18	30	0.2	0.3	40.0	60.0
Marokko	31	28	59	0.6	0.5	52.5	47.5
Teheran	14	4	18	0.3	0.1	77.8	22.2
Japan	36	21	57	0.7	0.4	63.2	36.8
China	55	25	80	1.0	0.4	68.8	31.3
Bangkok	15	0	15	0.3	0.0	100.0	0.0
TOTAL	5,531	5,969	11,500	100.0	100.0	48.1	51.9

Table 3: Austrian Citizens in Turkey, Egypt, Africa, and Asia 1900

Source: Österr. Statistik 1900, 2.Heft, Staatsfremde. XXX.

Žensko delo v migracijskem kontekstu

- Aleksandrinke
- Slamnikarice
- Služkinje

Približna ocena - 38% žensk v slovenskem izseljenstvu

DELO

- SOBARICE
- KUHARICE IN GOSPODINJSKE POMOČNICE
- VARUŠKE
- VZGOJITELJICE IN SPREMLJEVALKE
- DOJILJE

PLAČANO GOSPODINJSKO DELO

- »največja kategorija ženskega migrantskega dela, ne samo v dvajsetem in enaindvajsetem stoletju, pač pa dejansko skozi celotno zgodovino migracij. Razlogi so v procesih ekonomskega prestrukturiranja (predvsem agrarnega in v tekstilni industriji), v neenaki porazdelitvi bogastva med regijami in državami ter v spremembah v mednarodni delitvi dela«. (Christiane Harzig 2006)

Ekonomija nevidnosti

Aleksandrinke 1880 - 1940

ŽENSKA MIGRACIJA

Stigmatizacija

SODOBNOST POZABLJANJA- Lebenswege

OTROCI V MIGRACIJSKIH KONTEKSTIH

OTROCI TU IN OTROCI TAM

Kairo, Egipt (1920. leta)

Renče, Italija (1920. leta)

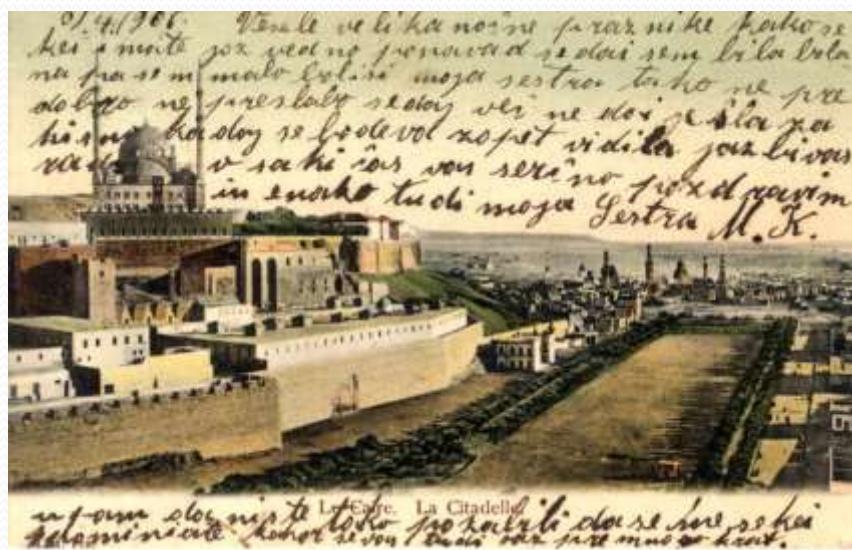

TRANSNACIONALNI ČUSTVENI SVETOVI NEKOČ

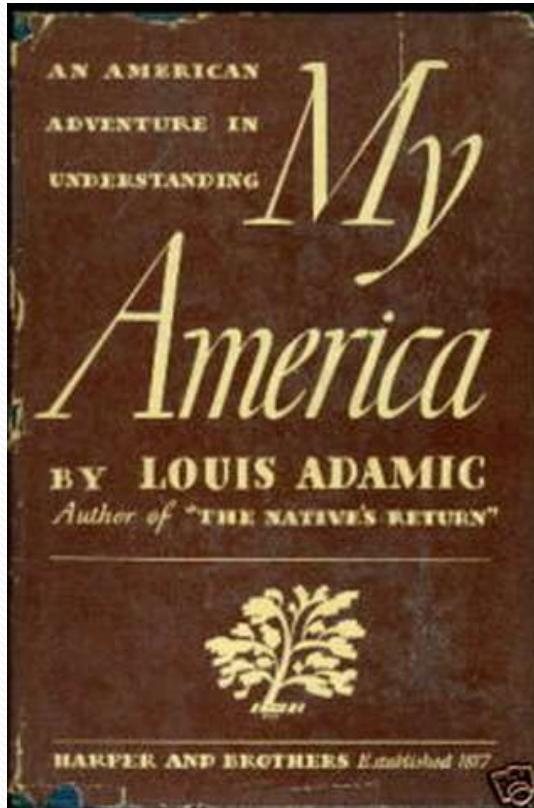

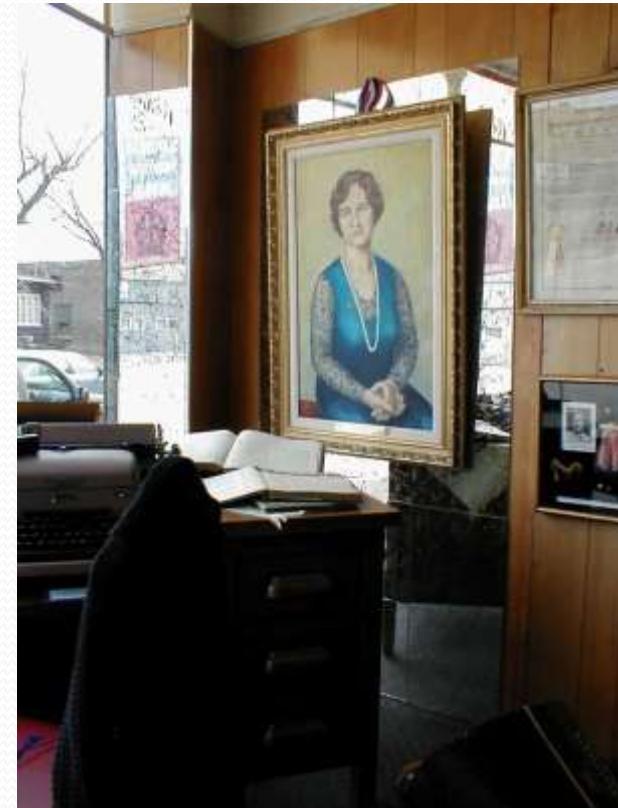
IN DANES

OTROCI KOT SAMOSTOJNI MIGRANTI NEKOČ

Louis Adamič - 1913

Marie Prisland - 1906

IN DANES

Knjige:

- Nikoli ne reci, da te je strah
  - V morju so krokodili
  - Čas čudežev
-
- Moja slovenština
  - Deček z dvema imenoma
  - Knjige Louisa Adamiča????

OTROCI PREGNANCI IN BEGUNCI NEKOČ

Prva svetovna vojna

- 65.000 slovenskih beguncev iz Avstrijskega primorja v notranjost monarhije,
- 12.000 slovenskih beguncev v notranjost Italije

Goriški muzej Kromberk

Gorizia/Gorica 1918

OTROCI PREGNANCI IN BEGUNCI NEKOČ

Druga svetovna vojna

- z ozemlja današnje Slovenije (prisilno) deportiranih okrog 100.000 ljudi
- Izgon obsavsko-obsoteljskega področja
- Izgon koroških Slovencev
- Izgon Primorcev

Muzej v Brestanici-Rajhenburg
Dan pregnancev – 7. junij

Po letu 1945

- 17.000 slovenskih beguncev – Displaced Persons – DP v avstrijskih taboriščih
- 1991 – 1995 vojna v Jugoslaviji
- Evakuacija ljudi „s slovenskim poreklom“ iz Sarajeva – november 1992 – okoli 350, najmlajši 6 mesecev star dojenček

IN DANES

**Namestitev 8 otrok brez
spremstva v Kranju, marec 2016**

**Dovoljenje za preselitev Fayse k
sestri v Maribor, januar 2015**

Podpisovanje peticij staršev in
profesorjev proti

Dvoletni neuspešen postopek
skozi državne institucije

Viri

- Milharčič Hladnik, Mirjam (2015). Žensko delo in gospodarstvo v migracijskem kontekstu – zgodovinski primeri v luči sedanjosti. *Žensko delo: Delo žensk v zgodovinski perspektivi* (ur. Žarko Lazarević, Mojca Šorn, Nina Vodopivec). Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino.
- Milharčič Hladnik, Mirjam (2015). Otroci v migracijskih kontekstih. Slovensko izseljenstvo v luči otroške izkušnje (ur. Janja Žitnik Serafin). Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Adamič, Louis (1933). *Smeh v džungli: avtobiografija ameriškega priseljanca*. Ljubljana: Tiskovna zadruga.
- Koprivec, Daša, (2013). *Dedičina aleksandrink in spomini njihovih potomcev*. Ljubljana: ZRC SAZU
- Svoljšak, Petra (2016). Begunstvo – nedokončana zgodba, v: *Begunci, Slovenski begunci s soške fronte* (ur. Beguš, I., Klavora, M.), Nova Gorica, str. 8–17.